

ת"פ 28733/08/16 - מדינת ישראל נגד א ו

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 28733-08-16 מדינת ישראל נ' ו(עציר)
בפני כבוד השופט ירון מינטקביץ

בעניין: מדינת ישראל ע"י מר רמי בן חמו, מתמחה

המאשימה

נגד

א ו

ע"י עו"ד יונתן קיוול

הנאשם

הכרעת דין

רקע

נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של הפרת הוראה חוקית, נסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות והיזק בזדון. ואלו עובדות האישום:

ביום 26.7.16 ניתן בבית המשפט לענייני משפחה צו האוסר על הנאשם להכנס לביתו של אביו או לשהות במרחק הנופל מ- 50 מטר מהדירה (**להלן, בהתאמה: הצו, האב והדירה**). הצו נמסר לנאשם ביום 1.8.16 על ידי שוטר והנאשם חתם עליו.

למרות הצו, שהה הנאשם בדירה ביום 7.8.16. בשל כך, פנו האב ואחותו של הנאשם, גב' א ו למשטרת ישראל וביקשו לאכוף את הצו. בשל כך, השוטרים רפאל אפריאט ועמוס דלל (**להלן: רפאל ועמוס**) הגיעו לדירה, והודיעו לנאשם כי הוא מעוכב בחשד להפרת הצו. אגב שהותם של השוטרים בדירה, הניף הנאשם מאפרת זכוכית גדולה, על מנת להכות את השוטר רפאל, ואמר לו: "אולי אני אתן לך את זה בראש", אך השוטר עמוס תפס את ידו של הנאשם.

בשל מעשיו נעצר הנאשם והובא לתחנת משטרה. בעת ששהה בתא המעצר, שבר הנאשם את ברז הכיור ואת ברז המקלחת.

יריעת המחלוקת וסדר הדין

לא היתה מחלוקת ממשית בין הצדדים ביחס לעובדות כתב האישום. המחלוקת העובדתית התמקדה רק בשאלה האם הנאשם היה מודע לתוכנו של צו ההרחקה והאם כוונתו היתה לתקוף את השוטר רפאל, או לאיים עליו. מהבחינה המשפטית נטען, כי השוטרים ביצעו בחדרו של הנאשם חיפוש לא חוקי, ועל כן קמה לנאשם זכות להתגונן מפניהם. עוד נטען, כי הנאשם לא הבין את צו ההרחקה אותו הפר.

ראשית אבחן את השאלה האם הנאשם הבין את צו ההרחקה, לאחר מכן אדון בשאלה העובדתית האם הנאשם ניסה לתקוף את השוטר ולבסוף אדון בטענת ההגנה בדבר אי חוקיות החיפוש.

מודעות הנאשם לצו

טען ב"כ הנאשם, כי הנאשם לא היה מודע לאיסור שחל עליו להמצא בדירה. לא מצאתי ממש בטענה:

הנאשם קיבל את צו ההרחקה ואף חתם עליו על מנת לאשר קבלתו (ר' ת/9). מהודעת הנאשם במשטרה עולה, כי הבין את תוכן הצו, אך טען שהצו אינו חוקי, שכן לדבריו הוא גר בדירה ולא ניתן להוציאו ממנה (ר' ת/2, ש' 6-15). אם באמת סבר הנאשם שהצו אינו חוקי, היה עליו לפנות לבית המשפט אשר הוציא את הצו ולא להתעלם ממנו ולהפר אותו ברגל גסה (ר' למשל רע"פ 4398/99, עינת הראל).

ב"כ הנאשם העלה גם טענות במישור יכולתו הקוגניטיבית של הנאשם להבין את הצו. טענות מעין אלו יש לתמוך בחוות דעת מומחה, כי הנאשם סובל מליקוי שכלי או בעיה נפשית, וחוות דעת מעין זו לא הוגשה. לפיכך לא נסתרה החזקה, כי אדם אחראי למעשיו ולא קם ספק ביחס לאחריותו של הנאשם למעשיו.

מכאן עולה כי דינן של טענות אלו להדחות.

נסיון תקיפת השוטר

בתשובתו לאישום הכחיש הנאשם כי הניף מאפרה לעבר השוטרים (פרוטוקול ישיבת יום 10.10.16, ע' 2). במהלך ישיבת ההוכחות שינה הנאשם את תשובתו והודה בעובדה זו, אך טען כי מדובר באיום ולא בנסיון תקיפה.

מן הראיות עולה בבירור, כי הנאשם הניף את המאפרה בנסיון לפגוע באמצעותה בראשו של השוטר רפאל אפריאט:

השוטר עמוס דלל

דו"ח הפעולה של השוטר והודעה שנגבתה ממנו הוגשו בהסכמה במקום עדות ראשית (ת/9 ות/10). וכך עולה מן האמרות:

השוטרים ערכו חיפוש בחדר בו שהה הנאשם בדירה, במטרה למצוא סמים. במהלך החיפוש לקח הנאשם מאפרה גדולה שהיתה בחדר, הרימה בידו הימנית, הלך לכיוונו של השוטר רפאל והניף אותה במטרה להכות את השוטר רפאל בראשו. אגב כך אמר דברים שתכנן לא היה זכור לשוטר עמוס, אך כוונתם היתה מאיימת.

השוטר עמוס תפס את המאפרה והוציא אותה מידו של הנאשם, ויחד עם השוטר רפאל כבל את הנאשם באזיקים.

השוטר עמוס נחקר נגדית על ידי ב"כ הנאשם, אך לא נשאל ולו שאלה אחת על נסיון התקיפה, ולא עומת עם הטענה שלא היתה לנאשם כוונה לתקוף את השוטר רפאל.

השוטר רפאל אפריאט

דו"ח הפעולה של השוטר רפאל והודעה שנגבתה ממנו הוגשו בהסכמה בנוסף לעדותו הראשית (ת/6 ות/7). וכך עולה

מן האמרות:

וכך מסר השוטר רפאל בהודעה ת/7: "הייתי עם הגב לחשוד א (הנאשם - י.מ.) הסטתי את הראש שלי שמאלה לכיוונו וראיתי את א עומד במרחק של פחות ממטר ממני כאשר הוא מחזיק ביד ימין שלו מאפרה בגודל של 15 ס"מ על 15 ס"מ לערך בצבע שקוף מזכוכית ואז הוא אמר לי "אולי אני אתן לך את זה בראש", לא הספקתי להגיב ואז א הרים את ידו לכיוון מעלה כדי לקחת תנופה והוא נראה שהוא הולך לתקוף אותי באזור הראש, לא הספקתי להגיב, השותף שלי עמוס תפס לו את יד ימין שבה הוא החזיק את המאפרה ואני תפסתי לו את יד שמאל, הדפנו אותו לכיוון הקיר".

בדומה לשוטר עמוס, גם רפאל נחקר נגדית על ידי ב"כ הנאשם, אך לא נשאל ולו שאלה אחת על נסיון התקיפה, ולא עומת עם הטענה שלא היתה לנאשם כוונה לתקוף אותו.

הודעות הנאשם

הנאשם הודה בחקירתו במספר מקומות, באופן מפורש וברור, כי התכוון לתקוף את השוטר רפאל.

בהודעתו ת/2, מיום 9.8.16, שעה 8:37, ש' 16-19 אמר:

ש. למה רצית לזרוק מאפרה על שוטר?

ת. למה שהוא נכנס אלי הביתה, יש לי ... לא משנה, זה דבר אישי

ש. אז זאת סיבה לזרוק מאפרה?

ת. אין לי זמן להסתדר עם עצמי.

בהודעתו ת/3, מיום 9.8.16, שעה 10:56, ש' 7-19 אמר:

ש. אתה לקחת את המאפרה וניסית לתת לשוטר מכה בראש עם המאפרה?

ת. לא

ש. אז מה עשית עם המאפרה?

ת. כלום.

ש. השוטר הנוסף שהיה במקום מנע ממך לתת לשוטר מכה עם המאפרה בראשו בכך שתפס את ידך שהנפת לכיוון הראש של השוטר. מה יש לך לומר?

ת. אני לא רוצה שתיכנסו אלי לבית יותר.

ש. אז בגלל שהשוטרים נכנסו אליך לבית ניסית לתת לו מאפרה לראש?

ת. כן.

ש. ואם הוא לא היה נכנס אליך לבית לא היית מנסה לתקוף אותו?

ת. לא

...

ש. אתה מבין שהשוטר יכול היה להפצע?

ת. שלא יבוא לכתובת שלי אז הוא לא יפצע.

ובש' 46-49:

ש. זאת אומרת שניסית לתקוף אותו עם המאפרה רק בגלל שהוא נכנס לבית שלך ואתה

התעצבנת מזה?

ת. כן. אני לא מקבל את זה שהוא יכנס לבית שלי.

ש. מה היה קורה אם השוטר לא היה תופס את היד שלך כאשר ניסית לתת לו מכה עם

המאפרה?

ת. לא משנה ... שכח מזה. שהוא ילך לדרך שלו ואני לדרך שלי.

ש. אתה לא עונה לי על השאלה.

ת. השוטר מנע וזה נגמר. ביקשתי סליחה על זה. שבפעם הבאה השוטר לא יתחכם וזהו.

הודעות הנאשם הוגשו ללא כל הסתייגות מתכנן או מאופן גבייתן.

סיכום ביניים - נסיון התקיפה

מן הראיות עולה תמונה ברורה וחד משמעית, כי הנאשם הניף את המאפרה על מנת לפגוע בשוטר רפאל, וכי רק בזכות ערנותו של השוטר עמוס אשר תפס את ידו של הנאשם, נמנעה פגיעה ברפאל. הדבר עלה באופן שאין ברור ממנו מאמרות החוץ של שני השוטרים, וגם הנאשם הודה מפורשות בשתי חקירות שונות, ת/2 ות/3, כי הניף את המאפרה על מנת לתקוף את השוטר רפאל.

שני השוטרים עשו רושם מהימן ומשכנע, וניכר כי עשו מאמץ לדייק בעדויותיהם ולהציג לפני בית המשפט תמונה מלאה ומדויקת של הארוע. יתרה מכך, שני השוטרים לא נחקרו בנקודה זו ולא הועלתה כל הסתייגות מדבריהם בעת שהעידו. למעלה מהדרוש אוסיף, כי אמרותיהם של השוטרים מתיישבות זו עם זו ודבריהם לא נסתרו בשום צורה.

הנאשם העיד לפני, ולא נתן כל הסבר להודאותיו, המצוטטות למעלה. בעדותו הודה הנאשם, כי הניף את המאפרה לעברו של השוטר רפאל, אך טען שלא היתה לו כוונה לפגוע בו. מדובר בגרסה כבושה, אשר עלתה לראשונה בעדותו של הנאשם, ועל כן משקלה נמוך. מעבר לכך, הנאשם עשה רושם רחוק מאוד מלשכנע, ולא ראיתי כי ניתן לתת לדבריו משקל כלשהו.

המסקנה המתבקשת היא, שהנאשם הניף את המאפרה על מנת להכות באמצעותה את השוטר רפאל ולפגוע בראשו. ניתן להגיע למסקנה זו על בסיס דבריו של כל אחד משני השוטרים לבדו, או על בסיס הודאתו של הנאשם לבדה (בכפוף לצורך בדבר מה נוסף). בודאי שלא ניתן להגיע לכל מסקנה שונה, בהצטבר הראיות הללו יחדיו.

חוקיות החיפוש והשלכתו על נסיון התקיפה

טוען הנאשם, כי החיפוש שנערך בדירה לא היה חוקי ועל כן היתה לנאשם זכות להתגונן מפניו. כמו כן טען, כי משום שהשוטרים בצעו חיפוש לא חוקי, הם לא מילאו את תפקידם, ועל כן לא ניתן לייחס לנאשם עבירה של תקיפת שוטר, שאחד מיסודותיה הוא שהשוטר מילא את תפקידו במהלך הארוע.

לא מצאתי ממש בטענה, על שני חלקיה:

באשר לחוקיות החיפוש: אביו של הנאשם ביקש להוציא כלפיו צו ההרחקה מהדירה משום שהנאשם השתמש בסמים בדירה והפריע לבני משפחתו (ר' דברי האב בפרוטוקול הדיון בו הוצא הצו, ת/9א). השוטרים הגיעו לדירה, בעקבות תלונה שהגישו אביו של הנאשם ואחותו, על כך שהנאשם מפר צו ההרחקה וביקשו לאכוף את הצו. משכך, נוכחותם של השוטרים בדירה היתה כדין. מעדותו של השוטר רפאל עולה, כי השוטרים שאלו את הנאשם האם הוא מחזיק סמים, והנאשם סרב להשיב, אך אחותו אמרה להם כי הוא מחזיק סמים בחדר, ורק אז החלו השוטרים לבצע את החיפוש.

במצב דברים זה, בו השוטרים הוזמנו לדירה על ידי בעליה, אביו של הנאשם, בשל תלונה על הפרת צו ההרחקה שהוצא, בין היתר, בשל שימוש בסמים בדירה, ואגב פעילותם נאמר להם שיש בדירה סמים, קמה הצדקה לבצע חיפוש. משנתן בעל הדירה הסכמה לכניסתם של השוטרים, ומשנאמר להם על ידי בתו של בעל הדירה שהנאשם מחזיק סמים במקום, הדבר מהווה הסכמה כדין של בעל הדירה לביצוע חיפוש, ולא היה כל צורך בצו שיפוטי.

לא זו בלבד שלנאשם לא היתה כל זכות להמצא בדירה, שהייתו בה מהווה הפרה של צו שיפוטי. הנאשם אינו יכול להשמע בטענה שלא היתה לשוטרים זכות להכנס לחדר בו היה ולחפש בו סמים, שהרי הוא עצמו בגדר מסיג גבול.

לעניין זה ר' ע"פ 3636/12 אוסאמה שוויקי נ' מדינת ישראל (20.10.2013)

"בענייננו, כאשר אין מחלוקת שהמערער לא החזיק בדירה בא-רם, ולא היתה לו כל זכות ביחס אליה-קשה להלום טענה כלשהי מפיו לפיה זכותו לפרטיות נפגעה בשל העובדה שלא נתבקשה הסכמתו לחיפוש בדירה"

לאור הסכמתו של בעל הבית לחיפוש, גם לא היה צורך בנוכחותם של שני עדים לביצוע החיפוש (למרות שהנאשם עצמו נכח בחיפוש וגם אחותו ואביו היו במקום, כך שגם דרישה זו מתמלאת).

למעלה מהדרוש אומר, כי גם לו הייתי מקבל את הטענה שהחיפוש נעשה שלא כדין, ואני רחוק מלסבור כך, לא ראיתי כי ניתן להגיע מכך למסקנה כי הנאשם היה רשאי לנסות להטיח מאפרה בראשו של השוטר רפאל. התרופה לחיפוש לא

חוקי היא פסילת ראיות שנתפסו במהלכו, ולא נסיון לתקוף שוטר המבצע אותו ולגרום לו חבלה.

אכן, הפסיקה מכירה בכך שכשם שאדם רשאי להמלט ממעצר לא חוקי, ואף להתנגד לו בצורה פעילה, כך הוא גם רשאי להתנגד לחיפוש בלתי חוקי. ר' למשל ע"פ 30344-12-13 יואב גילל נ' מדינת ישראל:

הזכות להתנגד לחיפוש בלתי חוקי כמוה כזכות להתנגד למעצר בלתי חוקי והיא פועל יוצא מקיומה של זכות היסוד של כל אדם לכבודו ולחירותו, לרבות לפרטיותו ולשלמות גופו. הזכות להתנגדות בשני המקרים מוגבלת ל"מעשה" שאינו חורג מן הסבירות, ההגיון והשכל הישר (י. קדמי, שם, בעמוד 610).

ר' גם ע"פ 6392/07 מדינת ישראל נ' שמואל יחזקאל וכן ע"פ 78/89 אפנג'ר נ. מדינת ישראל.

אך גם לו היה מדובר בחיפוש בלתי חוקי (ושוב אומר, כי אני רחוק מקביעה שכזו), מעשיו של הנאשם חרגו במידה קיצונית מן הסבירות וההגיון. לא אערוך "רשימת מכולת" של דרכי התנגדות לגיטימית לחיפוש שלא כדין, אך לא יכול להיות ספק, כי נסיון להטיח מאפרה כבדה בראשו של שוטר, בעת שהוא מבצע חיפוש וגבו אל הנאשם, איננו אחת מהן. וגם לפי דבריו של הנאשם, המעשה לא נועד למנוע את החיפוש, אלא ללמד את השוטרים "לא להתעסק" עם הנאשם. במובן זה, לא ניתן לראות את מעשיו של הנאשם כחוסים תחת הגנה עצמית, כפי שביקש ב"כ הנאשם לקבוע בהשלמת טיעון שהגיש ביום 10.11.16.

לפיכך דין הטענה להדחות.

סיכום

הוכח לפני מעבר לספק כי הנאשם הפר צו שיפוטי וניסה לתקוף שוטר, ולא מצאתי כי התקיים כל סייג לפליליות המעשים.

מהתשובה לאישום עולה, כי לא אין מחלוקת שהנאשם שבר ברזים בתא המעצר בתחנת המשטרה.

לאור אלה, מרשיע את הנאשם בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום: הפרת הוראה, נסיון תקיפה שוטר והיזק בזדון.

ניתנה היום, ט"ז חשוון תשע"ז, 17 נובמבר 2016, במעמד הצדדים